

Latvijas Jauno zemnieku klubs

Gada lepnums: Jauno zemnieku izturība, enerģija, pacietība un vēlme mācīties ko jaunu. Lepojamies ar katra ikdienā paveikto darbu, sasniegumu, kas ir liels ieguldījums viņu pašu izaugsmei, saimniecības attīstībā.

Gada izaicinājums: Būt vienotiem dažādībā un rast kopīgu mērķi nozares attīstībai un ekonomiskajai dzīvotspējai. Mums priekšā daudz izaicinājumu, daudz nezināmā. Jauno zemnieku ikdienu ietekmē arī paaudžu dažādība, kas dažkārt rada nesaņķas gan ģimenē, gan biznesā, gan organizāciju, gan citu iesaistīto pušu starpā. Ir jāciena dažādība, jāļauj mācīties, kļūdīties un sadarboties. Savstarpēja cieņa, sapratne, pieredze plus jauno idejas un entuziasms ir nepārvērtējama kombinācija.

Gada aktualitāte: Nezaudēt veselo saprātu un psiholoģiski neizdegt, kad ir tik daudz neskaidrību sakarā ar nākamā plānošanas perioda nosacījumu praktisko pielietojumu, atbalsta iespējām un tirgus izmaiņām. Diemžēl daudzi zemnieki, neredzot iespēju tālāk saimniekot, ir izbeiguši saimniecisko darbību. Mūsu nozarei ir vajadzīgs spēcīgs atbalsts un pārstāvniecība, lai Latvijas lauksaimniecība neiznīktu un vietējai uzņēmējdarbībai nebūtu jābaidās par izdzīvošanu, lai jaunajai paaudzei būtu motivācija turpināt iesākto vai sākt ko jaunu, pārliecība, ka lauksaimniecībai valstī ir tagadne un nākotne.

JZK valdes priekšsēdētājs vietnieks Rūdolfs Pulkstenis Eiropas Jauno zemnieku padomes sanāksmē Briselē.

Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija

Gada lepnums: Kooperatīviem kopumā 2022. gads bijis veiksmīgs, jo atsevišķiem lauksaimniecības produktiem cenas teju sasniedza Eiropas līmeni, bet izejvielu cenu pieaugums

iepriekš izveidoto krājumu dēļ bija vēl paciešams. Priecē kooperatīva *Latvijas liellops* iegūtie lauri konkursa *Sējējs 2022* nominācijā *Gada veiksmīgākā kopdarbība*.

Aizvadītajā gadā bija novērojama interese par jaunu kooperatīvu veidošanu dažādās nozarēs, kurās kooperācijas attīstība līdz šim notikusi diezgan lēni, – biškopībā, gaļas nozarē, sēklī audzēšanā. Ceram, ka šis gads vainagosies ar reāliem darba augļiem. Izaugsme vērojama arī meža īpašnieku kooperācijā – mežsaimniecības kooperatīvu biedru skaits turpina pieaugt un jau pārsniedzis 1000.

Gada neraža: Karš Ukrainā ir radījis neprognozējamu situāciju visās tautsaimniecības jomās, to skaitā lauksaimniecībā. Energoresursu, degvielas, izejvielu cenu kāpums un inflācija radījusi bažas par izdzīvošanu un nākotnes plānošanu gan uzņēmumiem, gan māsaimniecībām.

Neveiksmīgs gads izrādījies putnkopības kooperācijā – savu darbību izbeidzis vienīgais kooperatīvs šajā nozarē.

Mežsaimniecībā kooperatīviem raizes sagādājis egļu astoņzobu mizgrauzis – aizvien vairāk kooperatīva biedru jautā, kā tikt galā ar šo kaitēkli. Kā izteicies kooperatīva *Mežsaimnieks* valdes loceklis Andis Malējs: „Ja arī nākamā vasara būs mizgrauzim labvēlīga, tad vecas egļu audzes var kļūt par retumu Latvijā.”

Kā vienu no kooperācijas attīstības virzieniem piena nozarē LLKA min piena nozares kooperatīvu apvienošanu. Lai gan jau kādu laiku atsevišķu piena nozares kooperatīvu starpā tiek diskutēts par jauna piensaimniecības nozares otrā līmeņa kooperatīva izveidi, jauns kooperatīvs pērn tomēr netika reģistrēts.

Gada aktualitāte: Viena no Latvijas lauksaimniecības nozares galvenajām aktualitātēm bija *Latvijas Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.–2027. gadam*, kurā iekļauti arī kooperācijas veicināšanas mērķi un instrumenti, apstiprināšana Eiropas Komisijā.

Aizvadītajā gadā notikušās Saeimas vēlēšanas nesīs izmaiņas arī Zemkopības ministrijā, kas noteikti ietekmēs arī lauksaimnieku organizāciju ikdienas darbību.

Meža nozares kooperatīvu pārstāvji pozitīvi vērtē, ka samazināts cirtei atļautais minimālais koku caurmērs un samazināts audzes atjaunošanai nepieciešamais stādu skaits, bet viņus apbēdina tas, ka no šī gada būtiski pieaugs valsts nodeva par ciršanas apliecinājumu izsniegšanu.

Gada mērķis (izaicinājums): 2023. gadā jāizstrādā detalizēti pasākumi *Latvijas Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.–2027. gadam* īstenošanai. Šajā procesā LLKA būtiskākais izaicinājums būs pārliecināties, ka kooperācijas veicināšanas instrumenti tiek iekļauti dažādos atbalsta pasākumos, neatstājot tos prioritāti tikai uz papīra.

Joprojām lauksaimniekiem ir daudz jautājumu par Eiropas *Zaļā kursa* ieviešanu – šogad būs jārod atbildes uz tiem. Kooperatīviem nāksies izlemt, kā sadalīt riskus, lai turpinātu attīstību. Neskatoties uz nestabilo ekonomisko situāciju valstī, svarīgi turpināt un pabeigt kooperatīvu uzsāktos projektus, piemēram, graudu audzētāju kooperatīva *Latraps* zirņu proteīna ražotnes projektu.

Meža nozares kooperatīvi sev izvirzījuši ambiciozu mērķi – dubultot gan meža kooperatīvu biedru skaitu, gan neto apgrozījumu.